

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/196/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612225111
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7612225111.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a sudcov JUDr. Ladislava Duditša a Mgr. Angeliky Sopoligovej, v právnej veci žalobcu EDENHAM VENTURES LTD., so sídlom Withfield Tower, Third Floor, 4792, Coney Drive, Belize City, Belize, proti žalovaným v 1. rade K. N., R.. XX. XX. XXXX, D. Q., R. T. XX, zastúpenému Mgr. Adriánom Bobkom, advokátom, Advokátskej kancelárie v Poprade, Námestie sv. Egídia 78, v 2. rade C. N., R.. XX. XX. XXXX, D. Q., R. T. XX, v konaní o zaplatenie 4.482,35 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 5C/34/2013-191 zo dňa 07. 11. 2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému v 1. rade trovy odvolacieho konania 169,40 eur na účet Mgr. Adriána Bobka, advokáta so sídlom v Poprade, Námestie sv. Egídia 78 do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Náhradu trov odvolacieho konania žalovanej v 2. rade nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom návrh zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému v 1. rade na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 716,34 eura v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade nepriznal.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že pôvodný žalobca Union Trading, a. s., organizačná zložka, so sídlom v Bratislave, Tomášikova 30/A, IČ: 31812007 podal návrh na zaplatenie žalovanej sumy s odôvodnením, že medzi právnym predchodcom žalobcu, t. j. Prvou stavebnou sporiteľňou a žalovanými účastníkmi bola uzatvorená zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorého žalobca poskytol žalovaným mimoriadny medziúver 100.000,- Sk. Zmluvný vzťah bol uzatvorený dňa 21. 12. 2005. Žalovaným v 1. a 2. rade bol tento úver poskytnutý a pôvodný žalovaný v 3. rade Š. N. bol ručiteľom zmluvného vzťahu. Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. z dôvodu, že žalovaní účastníci splátky neplatili riadne a včas odstúpila od tejto úverovej zmluvy dňa XX. XX. XXXX, ktoré bolo dlžníkom doručené 13. 08. 2007 a 14. 08. 2007 a požiadala zároveň o okamžité vrátenie úverových prostriedkov. Pôvodný žalobca postúpil pohľadávku na žalobcu Union Trading, a.s. organizačnú zložku. Pred začatím konania žalovaný v 3. rade zomrel dňa 06. 09. 2007, preto súd prvého stupňa uznesením č.k. 5C/34/2013-148 zo dňa 10. 07. 2014 konanie voči nemu zastavil.

Po vykonanom dokazovaní a právnom posúdení veci podľa § 100 ods. 1, 2, § 101, § 107, § 145 a § 451 Občianskeho zákonníka dospel súd prvého stupňa k záveru, že návrh žalobcu nie je opodstatnený.

Pôvodný právny vzťah medzi účastníkmi sa odvíjal z uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy, t.j. zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere. Od tejto zmluvy však právny predchodca žalobcu odstúpil listom zo dňa 07. 08. 2007. Z týchto dôvodov už súd prvého stupňa neposudzoval právny vzťah medzi účastníkmi konania ako plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, pretože odstúpením od zmluvy došlo k jej zrušeniu od začiatku, ale posudzoval právny vzťah podľa ustanovení § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to z titulu bezdôvodného obohatenia, konkrétne plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Z týchto dôvodov neobstojí tvrdenie žalobcu o tom, že účastníci sa v úverovej zmluve dohodli na predĺžení plynutia premičacej lehoty po dobu 10 rokov. Rovnako súd prvého stupňa nebral zreteľ na obranu žalovaného v 1. rade zastúpeného právnym zástupcom, ustanoveným Centrom právnej pomoci, že spomenutá úverová zmluva obsahuje v článku VIII. bod 4 znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to predĺženia premičacej lehoty na 10 rokov pre nároky vzniknuté odstúpením od zmluvy. Súd prvého stupňa uzavrel, že vzhľadom na to, že odstúpením od zmluvy zo strany žalobcu došlo k jej zrušeniu od začiatku, vrátane aj dojednaných zmluvných podmienok, ktoré by len za predpokladu, že ak by nedošlo k zrušeniu zmluvy od jej začiatku a zmluvný vzťah by i naďalej trval, musel by súd predĺženie premičacej lehoty na dobu 10 rokov vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tomto prípade sa však jedná o bezdôvodné obohatenie - plnenie z právneho dôvodu, ktorý dodatočne odpadol. Súd prvého stupňa mal z listinných dôkazov preukázané, že obaja účastníci sú manželia, a preto v zmysle § 145 Občianskeho zákonníka ide o solidárne postavenie oboch žalovaných účastníkov. I keď žalovaná v 2. rade uznala záväzok, túto skutočnosť nemohol súd zohľadniť práve pre solidárne postavenie oboch žalovaných s poukazom na to, že žalovaný v 1. rade vzniesol námietku premičania. Iba za predpokladu, že by obaja žalovaní účastníci neboli v postavení solidárnych dlžníkov, súd mohol zohľadniť uznanie záväzku žalovanou v 2. rade, pretože právny predchodca žalobcu od zmluvy odstúpil listom zo dňa 07. 08. 2007 a návrh bol podaný až na súde podaný až 27. 12. 2012, teda po uplynutí premičacej doby. Keďže žalovaný v 1. rade námietku premičania vzniesol, nemožno ho ako solidárneho dlžníka zaviazat' na úhradu premičaného dlhu, teda nemohol súd prvého stupňa oprávnenej osobe (veriteľovi) premičané subjektívne občianske právo priznať, lebo uplatnením námietky premičania na súde prestáva byť subjektívne právo vynútiteľné.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. s použitím § 149 ods. 1 O.s.p. Žalovanému v 1. rade, ktorého zastupoval právny zástupca na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci priznal náhradu trov konania v sume 716,30 eur za 4 úkony právnej služby, každý po 161,01 eur + 4 x režijný paušál po 8,04 eur, ako aj náhradu cestovného na pojednávanie na trase Poprad - Spišská Nová Ves a späť a stratu času za 2 začaté polhodiny po 13,40 eur, celkové trovy 716,30 eur. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade trovy konania nevznikli, preto vyslovil, že títo účastníci právo na ich náhradu nemajú.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Navrhol zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť rozsudok tak že žalovaní sú povinní žalobcovi uhradiť žalovanú čiastku vo výške 4.482 eur spolu s úrokmi z omeškania a žalovaný v 1. rade je povinný žalobcovi uhradiť trovy konania.

V dôvodoch odvolania poukázal na to, že súd prvého stupňa zamietol žalobu s odôvodnením, že žalovaná pohľadávka je premičaná napriek tomu, že žalovaná v 2. rade svoj záväzok písomne uznala v podaní adresovanom súdu a že v úverovej zmluve bola dojednaná 10 ročná premičacia doba. Odvolateľ v odvolaní zdôraznil, že súd prvého stupňa nesprávne posúdil vzťahy solidárnych dlžníkov. Za situácie, že veriteľ môže po ktoromkoľvek zo solidárnych dlžníkov požadovať úhradu celej pohľadávky je nepochybné, že ktorýkoľvek zo solidárnych dlžníkov môže sám za seba dlh platne uznať. Pokiaľ teda žalovaná v 2. rade dlh písomne uznala, od okamžiku uznania dlhu beží žalobcovi voči žalovanej v 2. rade nová 10 ročná premičacia doba. V takomto prípade nie je pohľadávka voči žalovanej v 2. rade premičaná. Čo sa týka dojednaní 10 ročnej premičacej doby, súd prvého stupňa nesprávne konštatoval, že odstúpením od úverovej zmluvy bolo odstúpené i od dojednaní 10 ročnej premičacej lehoty. Súd prvého stupňa nezaregistroval skutočnosť, že dojednanie o predĺžení premičacej doby bolo v bode 4 článku VIII. úverovej zmluvy dojednané i pre prípad práva na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy. Pokiaľ súd prvého stupňa súčasne konštatoval, že dojednanie o predĺžení premičacej doby považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, lebo sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, nevysvetlil, prečo by takéto dojednanie malo byť v spotrebiteľskej zmluve považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Toto dojednanie žiadnym spôsobom na jednej strane neznevýhodňuje dlžníka, pretože predĺžená premičacia doba dáva obojstranným stranám viac času na mimosúdne vybavenie

veci, teda žalobca má za to, že dojednanie o predĺžení premlčacej doby nemožno považovať za jednostranne nevýhodné pre dlžníka.

Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení sa k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Akcentoval na to, že voči žalobcovmu právu na zaplatenie sumy 4.482,35 eura s prísl. počas konania vzniesol námietku premlčania, pretože toto právo bolo na súde uplatnené po uplynutí premlčacej doby. V konaní bolo preukázané, že žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade sú manželia, pričom nešlo o spornú skutočnosť. Súd prvého stupňa správne konštatoval, že v danom prípade ide o solidárne postavenie oboch žalovaných účastníkov, keďže žalovaní majú postavenie solidárnych dlžníkov a žalovaný v 1. rade nevyslovil súhlas s uznaním dlhu. Navyše žalovaná v 1. rade nechápe významu a právnym dôsledkom svojho prehlásenia. Žalovaná v 2. rade bola tou osobou, ktorá v mene žalovaného v 1. rade vyhľadala prostredníctvom Centra právnej pomoci právnu pomoc a požiadala centrum o určenie advokáta na zastupovanie v danom konaní. Navyše uznávací prejav žalovanej v 2. rade by mal právne účinky podľa žalovaného v 1. rade len vtedy, ak by žalovaná v 2. rade v čase prehlásenia vedela, že nárok žalobcu je premlčaný (§ 558 Občianskeho zákonníka), S poukazom na ust. § 100, § 101, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 2 a § 457 Občianskeho zákonníka súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, na ktorý správne aplikoval príslušnú hmotnoprávnu normu.

Uplatnil trovy odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby, a to podanie na súd vo veci samej - vyjadrenie k odvolaniu vo výške 161,01 eura + režijný paušál 8,39 eur.

Počas konania na odvolacom súde podal žalobca podaním zo dňa 20. 03. 2015 návrh na zmenu účastníkov konania, lebo na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej dňa 27. 01. 2015 postúpil svoju pohľadávku z titulu zmluvy o mimoriadnom medzi úvere a stavebnom úvere zo dňa 21. 12. 2005, ktoré má voči oboj žalovaným, na spoločnosť EDENHAM VENTURES LTD., so sídlom Withfield Tower, Third Floor, 4792 Coney Drive, Belize City, Belize, zapísanou v OR Belize City, Belize v rámci práva obchodných spoločností pod re. č. 71,600. Preto v zmysle § 92 O.s.p. navrhol, aby súd v konaní pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu. V návrhu uviedol, že spoločnosť EDENHAM VENTURE LTD. vyjadrila súhlas so zmenou účastníka tak, že do predmetného konania vstúpi na miesto žalobcu. Žalobca zároveň oznámil súdu skutočnosť, že obchodná spoločnosť Union Trading a.s., so sídlom Ostrava - Moravská Ostrava, Gorkého 3037/2, 702 00, IČ: 251 21 600 na základe rozhodnutia valného zhromaždenia zo dňa 06. 12. 2012 zmenila právnu formu z pôvodnej akciovej spoločnosti na novú právnu formu spoločnosť s ručením obmedzeným a v tejto súvislosti došlo k zmene označenia žalobcu na Union Trading Ostrava s.r.o. organizačná zložka.

Pretože podmienky pre navrhovanú zmenu účastníkov podľa § 92 ods. 2, 3 O.s.p. boli splnené, odvolací súd zmenu účastníkov pripustil uznesením č.k. 3Co/196/2015-230 zo dňa 21. 03. 2016 tak, že žalobca Union Trading Ostrava s.r.o., konajúci organizačnou zložkou so sídlom v Bratislave, Tomášikova 30/A, IČ: 31 812 007, z konania vystupuje a na jeho miesto vstupuje spoločnosť EDENHAM VENTURES LTD., so sídlom Withfield Tower, Third Floor, 4792 Coney Drive, Belize City, Belize.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal žalobca v zákonnej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok v súlade s § 156 ods. 1 O.s.p. verejne vyhlásil po tom, čo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

Z obsahu odvolania žalobcu možno vyvodiť, že uplatňuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. nesprávne právne posúdenie veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil na správne zistený skutkový stav nesprávny právny predpis alebo aplikoval správny predpis, ale ho nesprávne vyložil, prípadne vtedy, ak z preukázaných skutočností vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov.

Odvolací súd konštatuje, že vecne správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). K správnym dôvodom súdu prvého stupňa odvolací súd dopĺňa nasledovné:

Podľa § 52 ods. 1, 2 OZ v znení účinnom do 12. 06. 2014 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 13. 06. 2014 bola doplnená do ust. § 52 ods. 2 OZ tretia veta, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Keďže k tomuto doplnenému textu neexistuje prechodné ustanovenie znamená to, že od dňa jeho účinnosti sa vzťahuje toto ustanovenie aj na právne vzťahy, založené pred týmto dňom (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. 04. 2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014).

Odstúpením od zmluvy pôvodným žalobcom sa zmluva zrušila a nastúpil právny režim ustanovenia § 457 a nasl. OZ, teda zmluvné strany si boli povinné vrátiť všetko, čo na základe zmluvy získali.

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným v 1. rade súd prvého stupňa premlčanie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia správne posudzoval podľa § 107 Občianskeho zákonníka a dospel k správne právnemu názoru, že nárok je premlčaný. Pretože procesné spoločenstvo žalovaných je procesným spoločenstvom nerozlučným, aj na uznanie nároku je potrebný súhlas všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane (§ 91 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd preto v súlade s ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil, a to ako vo výroku o zamietnutí žaloby, tak i vo výroku o trovách konania, pretože aj výška priznaných trov konania žalovanému v 1. rade je v súlade s ustanoveniami vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s použitím § 224 ods. 1 O.s.p. Žalovaný v 1. rade mal v odvolacom konaní plný úspech, preto odvolací súd zaviazal žalobcu aj na náhradu trov odvolacieho konania žalovaného v 1. rade, ktoré pozostávajú z odmeny za zastúpenia advokátom. Žalovanej v 3. rade trovy odvolacieho konania nevznikli, preto náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd žalovanej v 1. rade nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.